

spørgeskemaundersøgelse vedrørende betalingsstandsninger, som blev anmeldt til 6 udvalgte skifteretter i halvåret fra 1. oktober 1980 til 31. marts 1981. Endvidere har udvalget foretaget en spørgeskemaundersøgelse vedrørende betalingsstandsninger, som blev anmeldt til sø- og handelsretten i København i perioderne fra 1. oktober 1980 til 6. februar 1981 og 20. februar 1981 til 31. marts 1981. Resultaterne af undersøgelserne er gengivet i betænkningen, side 63–71. Sammenfattende udtaler udvalget side 8, at det fremgår af undersøgelsen, at i hvert fald omkring halvdelen af alle betalingsstandsninger ender i konkurs, mens kun omkring 10 pct. ender i rekonstruktion eller akkord. Blandt de resterende 40 pct. findes formentlig et betydeligt antal tilfælde, hvor yderligere forfølgning er opgivet på grund af manglende midler.

På denne baggrund har udvalget overvejet, om reglerne om betalingsstandsning fortsat bør opretholdes. Udvalget finder imidlertid, at betalingsstandsning vil kunne virke som et forstadium til rekonstruktioner, moratorier, akkorder m.v. i de ikke på forhånd håbløse tilfælde. Udvalget foreslår derfor betalingsstandsning opretholdt som særligt reguleret i konkursloven, men således at reglerne styrkes og ændres på væsentlige punkter for at imødekomme den vægtige kritik, der har været rettet mod de gældende regler.

Justitsministeriet er enig i, at der også i fremtiden bør gives navnlig skyldnere, som driver virksomhed, mulighed for gennem en betalingsstandsning at skabe grundlag for en rekonstruktion af virksomheden og således også for at bevare de arbejdspladser, som findes i virksomheden. Samtidig må det dog fremhæves, at betalingsstandsningens instituttet ikke bør kunne misbruges til en uformel afvikling af virksomheder uden de garantier for kreditorerne, som er forbundet med konkurs og tvangsakkord. Justitsministeriet kan således tiltræde, at der gennemføres ændringer i reglerne om betalingsstandsning med henblik på at styrke kreditorernes retsstilling, herunder ved at give kreditorerne mulighed for større indflydelse på forløbet af anmeldte betalingsstandsninger.

2.2. Det er et hovedpunkt i betalingsstandsningsudvalgets lovudkast, at det fremtidig skal være obligatorisk med beskikkelse af et tilsyn for skyldneren under betalingsstandsningen. Efter lovudkastet skal skifteretten således beskikke et tilsyn for skyldneren straks ved modtagelsen af anmeldelsen om betalingsstandsning. Efter de gældende regler kan der (kun) beskikkes et tilsyn, såfremt skyldneren anmoder herom.

Samtidig skal der efter lovudkastet sikres kreditorerne en øget indflydelse på tilsynsbeskikkelsen. Udvalget foreslår bl.a., at der indføres regler om, at kreditorerne skal indkaldes til et møde i skifteretten, som efter skifterettens nærmere bestemmelse skal afholdes inden 3 uger fra skifterettens modtagelse af skyldnerens anmeldelse om betalingsstandsning. På dette møde skal skifteretten tage stilling til, om betalingsstandsningen kan opretholdes, og hvis nogen begærer det, tillige om beskikkelse af et andet tilsyn eller om ændring af tilsynets sammensætning. Endvidere skal en række andre spørgsmål kunne behandles under mødet. Inden mødet skal tilsynet udsende en række oplysninger, herunder en redegørelse for årsagerne til og formålet med betalingsstandsningen, til kreditorerne.

Lovudkastet i betænkning nr. 983 om betalingsstandsning indeholder også herudover forskellige nye regler, der tilsigter at styrke kreditorernes retsstilling under betalingsstandsningen. Således foreslås der i lovudkastet en ny regel, hvorefter tilsynet i almindelighed forud skal orientere kreditorerne om påtænkte, særligt væsentlige dispositioner. Såfremt en fjerdedel af de kendte usikrede fordringshavere inden otte dage protesterer mod gennemførelsen af de pågældende dispositioner, må disse ikke gennemføres, medmindre der afholdes et kreditormøde, og et flertal af de mødte kreditorer godkender dispositionerne.

Om udvalgets overvejelser vedrørende tilsynsbeskikkelse, kreditormøder m.v. henvises til betænkningen, side 11–19.

Justitsministeriet kan tiltræde, at beskikkelse af tilsyn for en skyldner, der anmelder betalingsstandsning, bør gøres obligatorisk, og justitsministeriet kan også tiltræde den styrkelse af kreditorernes retsstilling, som der lægges op til i betænkningen gennem de foreslåede regler om kreditormøder m.v. Der henvises til de foreslåede regler i konkurslovens §§ 11–13 (lovforslagets § 1, nr. 8). Justitsministeriet har dog bl.a. på baggrund af høringsudtalelserne i forhold til betækningsudkastet foretaget nogle ændringer (lovforslagets § 11, stk. 1, 2. pkt. og § 15, stk. 4, 1. pkt.) med henblik på en yderligere styrkelse af kreditorernes indflydelse på forløbet af betalingsstandsninger.

2.3. Efter de gældende regler afskærer en anmeldelse om betalingsstandsning ikke skyldnerens kreditorer fra at foretage udlæg eller anden individualfølgning mod skyldnerens aktiver. Men skifteretten kan efter konkurslovens § 12 bestemme, at der ikke kan ske rådighedsfratagelse eller